

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้าง และพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชน ได้อย่างครบถ้วน พอเหมาะทุกด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้น ก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถธำรงรักษา ความเจริญมั่นคง ของประเทศชาติไว้ และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด (คณะกรรมการ จัดทำหนังสือประมวลพระบรมราโชวาท และพระราชดำรัสเกี่ยวกับการศึกษา. 2540 : 17)

การศึกษามีบทบาท และความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะในโลกยุคใหม่นั้น ทรัพยากรที่สำคัญที่สุดก็คือ “ทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้” เพราะความสามารถและศักยภาพในการผลิตของแต่ละประเทศขึ้นอยู่กับองค์ความรู้ของคนในชาติ ประเทศที่พลเมืองมีการศึกษาดี ย่อมได้เปรียบในการแข่งขันเสมอไม่ว่าจะเป็นด้านเกษตรกรรมหรืออุตสาหกรรม ดังนั้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) จึงเน้นในเรื่อง การพัฒนาคน ให้ได้รับการศึกษาที่ดีที่สุด คนจะเป็นปัจจัยชี้ขาดความสำเร็จของการพัฒนา ประเทศทุกด้าน (อรุณ จันทวานิช และไพบูลย์ แจ่มพงษ์. 2542 : 2)

จากกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบันทำให้โลกกลายเป็นโลกที่ไร้พรมแดนหรือ โลกาภิวัตน์ที่มีระบบเศรษฐกิจเสรีซึ่งมีความร่วมมือ และการแข่งขันสูง มีการพัฒนาอุตสาหกรรม ที่เน้นเทคโนโลยี และความต้องการกำลังแรงงานที่มีความรู้ ความสามารถ ตลอดจนธุรกิจบริการ ที่แข่งขันกันเน้นความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นสำคัญ แนวโน้มกระแสการเปลี่ยนแปลง และ อิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์ดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยซึ่งเป็นสมาชิกของสังคม โลกด้วย เช่น การประสบกับภาวะวิกฤติทางด้านเศรษฐกิจในปัจจุบันทำให้ประเทศไทยต้องปรับ ตนเองเพื่อให้สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ในด้านสังคม และวัฒนธรรมก็ได้รับผลกระทบใน ลักษณะคล้ายคลึงกันทำให้มีการเลียนแบบจากสังคมอื่นที่ลัทธิไหลเข้ามา และมีความขัดแย้งของ วัฒนธรรมดั้งเดิมกับวัฒนธรรมใหม่ ในด้านการเมืองการปกครองเนื่องจากประเทศไทยปกครอง โดยระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นระบบที่บุคคลมีสิทธิเสรีภาพ และบทบาทที่พึงทำให้เกิด

การเรียกร้องสิทธิที่ตนเองจะได้รับมากขึ้น นอกจากนี้ ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมยุคใหม่ ทำให้มีความต้องการกำลังแรงงานที่มีคุณภาพในขณะที่การพัฒนาการศึกษาไม่ทันการพัฒนาเศรษฐกิจ และอุตสาหกรรมกำลังแรงงานส่วนใหญ่ยังมีระดับการศึกษาต่ำ จะเห็นได้จากประชากรกลุ่มอายุ 22-59 ปี มีถึงร้อยละ 77 หรือจำนวน 23.42 ล้านคน ที่มีการศึกษาไม่เกินชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จึงเป็นการยากที่จะพัฒนาเศรษฐกิจให้เท่าเทียมกับประเทศที่พัฒนาแล้ว (อำรุง จันทวานิช และไพบูลย์ แจ่มพงษ์. 2542 : 4)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นกฎหมายสูงสุดใช้สำหรับปกครองประเทศ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2540 (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2541 : คำนำ) ให้ความสำคัญกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของชาติที่สำคัญคือ มาตรา 43 ... ที่กำหนดให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปีอย่างทั่วถึงมีคุณภาพ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ... และมาตรา 81 ... ที่กำหนด ให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ... (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2541 : 14-25) จากบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงทำให้เกิดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทด้านการศึกษาระดับแรกของประเทศไทย มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2542 เป็นต้นไป (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2542 : คำนำ)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529 : 8) เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษามากถึงร้อยละ 84 ของโรงเรียนประถมศึกษาทั้งหมด และในปีงบประมาณ 2543 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดนโยบาย และจุดเน้นการดำเนินงานเพื่อเตรียมการเข้าสู่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ตามกรอบนโยบาย 4 ด้านคือ ด้านโอกาสการศึกษา ด้านคุณภาพการศึกษา ด้านประสิทธิภาพการศึกษา และด้านความปลอดภัยของนักเรียนให้ต่อเนื่องเชื่อมโยงจากที่ได้ดำเนินการมาแล้วตั้งแต่ปลายปี 2540 เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 43 ... ที่กำหนดให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี อย่างทั่วถึง มีคุณภาพ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ... และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 17 ... ที่กำหนดให้จัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปีโดยให้ทุกอำเภอได้ดำเนินการอำเภอละ 1 เขตพื้นที่ ไม่น้อยกว่า 1 ตำบล (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. 2543 : 1) สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม เป็นหน่วยงานซึ่งรับผิดชอบจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาในเขตจังหวัดมหาสารคาม มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 579 โรง กลุ่มโรงเรียน จำนวน 77 กลุ่ม ข้าราชการครู จำนวน 6,778 คน นักเรียนจำนวน 118,916 คน โดยได้กำหนดตำบลเป็นพื้นที่นำร่อง การจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และกิ่งอำเภอละ 1 ตำบล (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. 2543 ก : 5) ดำเนินการคัดเลือกพื้นที่ทดลองจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปีในอำเภอ ๆ ละไม่น้อยกว่า 1 ตำบล ตามความเหมาะสมเป็นพื้นที่พัฒนาการศึกษาทั้ง 4 นโยบายแบบองค์รวมโดยการบริหารจัดการรูปแบบคณะกรรมการ และระบบเครือข่ายโรงเรียนสหวิทยาเขต เพื่อใช้ทรัพยากรทุกด้านร่วมกัน สร้างสรรค์ความรู้ และเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เป็นการศึกษาและพัฒนาให้ได้รูปแบบการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ใน 1 เขตพื้นที่การศึกษาสำหรับนำไปขยายการจัดในเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐานในส่วนของระดับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนด

จากการให้โรงเรียนในโครงการนำร่อง การจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม รายงานผลการดำเนินงานโครงการทำให้ทราบข้อจำกัด อุปสรรคและปัญหาโดยทั่วไป เช่น ความไม่ชัดเจนในรูปแบบวิธีการแนวทางการดำเนินงานนำร่อง การจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ผู้เกี่ยวข้องไม่ได้ดำเนินงานตามภารกิจอย่างเต็มที่ บุคลากรที่ดำเนินงานมีความแตกต่างและหลากหลายขาดการประสานร่วมมืออย่างจริงจัง และต่อเนื่อง (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. 2543 ข : ไม่มีเลขหน้า) ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจความคิดเห็น ผู้บริหารโรงเรียน ข้าราชการครูสายผู้สอน สายผู้สอน นักเรียน และประชาชนของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย (2543 : 7) พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่เข้าใจนโยบายชัดเจน แต่ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจนโยบายที่ชัดเจน อุปสรรคที่สำคัญที่สุดในโครงการนำร่องการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี จากการวิเคราะห์ข้อมูลเรียงลำดับตามสภาพปัญหาสำคัญ พบว่า ลำดับที่หนึ่ง รูปแบบ วิธีการ ลำดับที่สอง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องขาดความเป็นเอกภาพในการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมสามัญศึกษากับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีปัญหาการจัดทำข้อมูลและติดตามเด็ก และลำดับสุดท้าย นโยบาย ขอบข่าย และความรับผิดชอบไม่ชัดเจน ขาดการประชาสัมพันธ์ที่จริงจัง และต่อเนื่อง จากปัญหาที่พบดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยที่เป็นข้าราชการ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งมีภารกิจโดยตรง คือ เป็นกรรมการบริหารโครงการนำร่องการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ของอำเภอเมืองมหาสารคาม จึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการนำร่อง การจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม อย่างจริงจังและถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology) เพื่อที่จะเป็นข้อมูลสารสนเทศใช้ในการวางแผนปรับปรุงในการดำเนินงานโครงการนำร่อง การจัดการศึกษา ภาคบังคับ 9 ปี ให้มีคุณภาพและทันตามกำหนดเป้าหมายของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดอื่น ๆ ต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานโครงการนำร่อง การจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ตัวชี้วัดความสำเร็จการดำเนินงานนำร่อง การจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ตามนโยบาย และจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในปีการศึกษา 2543 ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. 2543 : 11)

1. ด้านโอกาสการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 1 มีการจัดทำสำมะโนประชากรและจัดให้มีข้อมูลเด็กวัยเรียนภาคบังคับ 9 ปี กลุ่มอายุ 6-16 ปี โดยมีข้อมูลเด็กที่ไม่ได้รับการศึกษารายคน
ตัวชี้วัดที่ 2 เด็กด้อยโอกาสได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี เพิ่มมากขึ้น
ตัวชี้วัดที่ 3 เด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ทุกคน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2. ด้านคุณภาพการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 4 โรงเรียนทุกโรงเรียนในพื้นที่ตำบลยกระดับคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนสูงขึ้นจากปีการศึกษา 2542
ตัวชี้วัดที่ 5 มีโรงเรียนในพื้นที่อย่างน้อย 1 โรงเรียน เป็นโรงเรียนต้นแบบการจัดระบบประกันคุณภาพและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้

3. ด้านประสิทธิภาพการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 6 โรงเรียนทุกโรงเรียนในเขตพื้นที่มีการบริหารจัดการลักษณะเครือข่ายโรงเรียนสหวิทยาเขต
ตัวชี้วัดที่ 7 มีการนำทรัพยากรของโรงเรียนทุกโรงมาใช้ร่วมกันมากขึ้น ให้เด็กโรงเรียนขนาดเล็กและขาดแคลนได้มีส่วนใช้ทรัพยากรเสมอภาคมากขึ้น
ตัวชี้วัดที่ 8 มีการนำทรัพยากรแหล่งการเรียนรู้ของชุมชนมาใช้เพื่อพัฒนาการศึกษามากขึ้น

4. ด้านความปลอดภัยของนักเรียน

ตัวชี้วัดที่ 9 นักเรียนในพื้นที่ได้รับการปกป้องคุ้มครองให้ได้รับสิทธิพื้นฐานและความปลอดภัยทั้งร่างกายและจิตใจ
ตัวชี้วัดที่ 10 มีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ให้ความดูแลปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยเด็ก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ตามโครงการนำร่อง ในปีการศึกษา 2543 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรกลุ่มต่าง ๆ ที่ดำเนินงานจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ตามโครงการนำร่องของโรงเรียนประถมศึกษา ที่จัดการศึกษา 2 ระดับ กับ 3 ระดับ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการและกรรมการสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย โรงเรียนที่จัดการศึกษา 2 ระดับ กับโรงเรียนที่จัดการศึกษา 3 ระดับ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานโครงการนำร่องการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม เป็นรายด้านและโดยรวม แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัย ครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานโครงการนำร่อง การจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2543 ซึ่งมีประชากร กลุ่มตัวอย่าง และตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการและกรรมการสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมายในโครงการ 13 อำเภอ ๆ ละ 1 ตำบล และโรงเรียน 60 โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2543 จำนวน 180 คน (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. 2543 : 9) คือ

- 1.1 บุคลากรในโรงเรียนที่อยู่ในโครงการมีการจัดการศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษา จำแนกเป็น

1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน 40 คน
1.1.2 ครูผู้รับผิดชอบโครงการ	จำนวน 40 คน
1.1.3 กรรมการสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย	จำนวน 40 คน

1.2 บุคลากรในโรงเรียนที่อยู่ในโครงการมีการจัดการศึกษา 3 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกเป็น

1.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน 20 คน
1.2.2 ครูผู้รับผิดชอบโครงการ	จำนวน 20 คน
1.2.3 กรรมการสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย	จำนวน 20 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบและกรรมการสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2543 จำนวน 123 คน ซึ่งผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามจำนวนที่ได้จากการเทียบสัดส่วนประชากรกับตาราง เครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 40) ดังนี้

2.1 บุคลากรในโรงเรียนที่อยู่ในโครงการมีการจัดการศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษา จำแนกเป็น

2.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน 27 คน
2.1.2 ครูผู้รับผิดชอบโครงการ	จำนวน 27 คน
2.1.3 กรรมการสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย	จำนวน 27 คน

2.2 บุคลากรในโรงเรียนที่อยู่ในโครงการมีการจัดการศึกษา 3 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกเป็น

2.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน 14 คน
2.2.2 ครูผู้รับผิดชอบโครงการ	จำนวน 14 คน
2.2.3 กรรมการสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย	จำนวน 14 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และกรรมการสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย โดยศึกษา 2 ตัวแปร

- 3.1.1 โรงเรียนที่มีการจัดการศึกษา 2 ระดับ
- 3.1.2 โรงเรียนที่มีการจัดการศึกษา 3 ระดับ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานโครงการนำร่องการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ที่มีโรงเรียนจัดการศึกษา 2 ระดับ กับโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษา 3 ระดับ ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

- 3.2.1 ด้านโอกาสการศึกษา
- 3.2.2 ด้านคุณภาพการศึกษา
- 3.2.3 ด้านประสิทธิภาพการศึกษา
- 3.2.4 ด้านความปลอดภัยของนักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพการดำเนินงาน หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม
2. โครงการนำร่อง หมายถึง โครงการทดลองหรือเริ่มต้นในการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม
3. การจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี หมายถึง การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 17 ให้มีการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างปีที่เจ็ดเข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้า
4. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาการในตำแหน่งในโครงการนำร่อง การจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม
5. ครูผู้รับผิดชอบโครงการ หมายถึง ครูผู้รับผิดชอบโครงการดำเนินงานนำร่องการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ที่ได้รับมอบหมาย
6. กรรมการสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย หมายถึง ผู้แทน ผู้นำชุมชน หรือประชาชนที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการสถานศึกษา ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ที่ได้รับมอบหมายในการดำเนินงานโครงการนำร่องการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม
7. โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ที่ดำเนินงานโครงการนำร่องการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

8. โรงเรียนจัดการศึกษา 2 ระดับ หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษา ที่ดำเนินงานโครงการนำร่อง การจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ที่เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา จนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

9. โรงเรียนจัดการศึกษา 3 ระดับ หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษา ที่ดำเนินงานโครงการนำร่อง การจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ที่เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา จนถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

10. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม หมายถึง หน่วยงานที่มีฐานะเทียบเท่ากอง เป็นหน่วยงานบริหารงาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ในเขตจังหวัดมหาสารคาม นอกเหนือจากเทศบาล และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้บังคับบัญชา ควบคุม ดูแลโดยทั่วไป และการปฏิบัติราชการของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
 Rajabhat Mahasarakham University

1. เป็นข้อเสนอสำหรับการดำเนินงานโครงการนำร่อง การจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม เพื่อนำไปปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

2. เป็นข้อเสนอสำหรับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอื่น ๆ ได้นำไปเป็นแนวทางในการศึกษา เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานโครงการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ในโรงเรียนประถมศึกษา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น